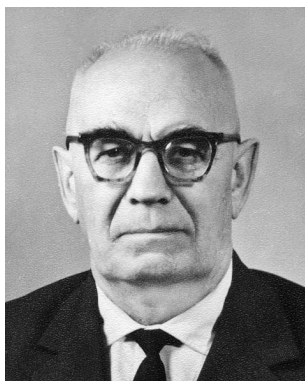

Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко, Т. В. Андріанова

Лебедев Сергій Іванович

ЛЕБЕДЕВ Сергій Іванович (21. 02(06. 03). 1902, с. Ганнівка, нині Верхньодніпров. р-ну Дніпроп. обл. – 07. 10. 1989, Київ) – фізіолог рослин. Канд. с.-г. (1936), д-р біол. (1951) н., професор (1953). Заслужений діяч науки УРСР (1973). Державні нагороди СРСР. Закін. Полтав. с.-г. інститут (1926). Працював на Полтав., Носів., Чемер. (обидві – нині Черніг. обл.), Глухів. (нині Сум. обл.) дослід. станціях (1926–31), був одним з організаторів 1932–37 на базі останньої ВНДІ конопель (нині Дослідна станція луб'яних культур Інституту с. господарства Пн. Сх. НААНУ), де працював заст. дир. з наукової роботи; 1937–41 – завідувач кафедри ботаніки, фізіології рослин і мікробіології Глухів. с.-г. інституту. Під час 2-ї світової війни – агроном у Саратов. обл. та м. Уфа, зав. біохім. лаб. Башкир. селекц. станції (усі – РФ). Від 1943 – в Інституті ботаніки АН УРСР: 1949–53 – завідувач відділу фізіології рослин; водночас 1944–48 – заступник директора з наукової роботи, зав. лаб. фізіології рослин Центр. респ. ботан. саду АН УРСР (обидва – Київ); 1953–59 – ректор і завідувач кафедри фізіології рослин Одес. університету; 1959–62 – ректор, від 1963 – завідувач кафедри фізіології та біохімії рослин Укр. с.-г. академії (Київ), де створив лабораторії фотосинтезу, ізотоп., електрон. мікроскопії. Співорганізатор Укр. товариства «Знання» (1948), очолював його секцію біол. наук (від 1962). Наукові дослідження: сортовипробування картоплі, пшениці, жита, фізіологія конопель, фізіол. роль мікроелементів, продуктивність мор. водоростей, фізіол.-біохім. основи підвищення врожайності с.-г. культур, ультраструктура апарату фотосинтезу, електронно-мікроскоп. структура хлоропластів, закономірності взаємозв'язку мінерал. живлення та водного режиму з фотосинтезом і структурно-функціон. особливостями пігмент. системи рослин, роль каротиноїдів у житті рослин, фізіологія та біохімія пром. водоростей.

Основні праці

Физиологическая роль каротина в растении. К., 1953; Фізіологія рослин: Навч. посіб. О., 1958; К., 1960; 1967; 1972; Фотосинтез. К., 1961; Физиология растений: Учеб. К., 1978; Москва, 1982; 1988.

Рекомендована література

1. Ситник К. М., Судьїна О. Г., Литвиненко Л. Г. Сергій Іванович Лебедеєв: До 80-річчя з дня народж. // УБОЖ. 1982. Т. 39, № 4;
2. Литвиненко Л. Г. С. И. Лебедев и развитие физиологии растений на Украине // ФибКР. 1993. Т. 25, № 2;
3. Іваниця В. О., Григорюк І. П., Богач Є. М., Бурлака Т. В. Професор Сергій Іванович Лебедеєв: Основні віхи науково-педагогічної діяльності // Вісн. Одес. університету. 2011. Т. 16, вип. 18(25); Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Бібліографічний опис:

Лебедев Сергій Іванович / Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко, Т. В. Андріанова //
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53546>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).